

شماره ۴۴۹۱۶/ت/۵۸۱۳۵هـ

۱۴۰۰/۴/۲۶

وزارت امور اقتصادی و دارایی - سازمان برنامه و بودجه کشور

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

هیأت وزیران در جلسه ۱۴۰۰/۴/۲۰ به پیشنهاد شماره ۳۹۹۰۷۳ مورخ ۱۳۹۹/۷/۲۷ سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بند (ب) ماده (۳۴) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵- آییننامه تضمین معاملات مشارکت عمومی - خصوصی را به شرح زیر تصویب کرد:

آییننامه تضمین معاملات مشارکت عمومی - خصوصی

ماده ۱- هدف این آییننامه، به حداقل رساندن خطرپذیری (ریسک) برای سرمایه پذیر و سرمایه گذار از طریق ارائه تضمین های لازم برای فرآیند انتخاب سرمایه گذار و قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی در طرح ها/ پروژه ها است و دامنه کاربرد آن شامل خطرپذیری (ریسک) های سرمایه گذار و سرمایه پذیر بر اساس تعاریف مندرج در ماده (۲) این آییننامه میباشد.

ماده ۲- در این آییننامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار میروند:

۱- مشارکت عمومی - خصوصی: سازوکاری که در آن، طرف عمومی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایفش می باشد یا مولدسازی دارایی های متعلق به وی، از ظرفیت های طرف خصوصی استفاده می نماید. در این سازوکار، طرف خصوصی مسئولیت سرمایه گذاری یا ارائه کالا یا خدمت و یا هر دو این وظایف را به عهده دارد و حسب مورد تمام یا بخشی از وظایف و مسئولیت های تأمین این کالاها و خدمات مانند پدیدآوری، طراحی، ساخت، تأمین مالی، تجهیز، نوسازی، بهره برداری، تعمیر و نگهداری، پیادهسازی نظام فناوری اطلاعات را نیز می تواند به عهده بگیرد. در مقابل، طرف عمومی علاوه بر نظارت بر کمیت، کیفیت و زمان ارائه کالاها و خدمات، از طرف خصوصی حمایت های لازم را به عمل میآورد.

۲- قرارداد مشارکت: قراردادی که طی آن طرف عمومی به منظور تأمین کالاها و یا خدماتی که در شرح وظایف یا برای انجام وظایف وی مورد نیاز است از ظرفیت های طرف خصوصی استفاده می کند و طرف خصوصی مسئولیت سرمایه گذاری یا ارائه کالا یا خدمت را به عهده دارد و ایفای تعهدات بخش خصوصی از محل منافع دوره ی بهره برداری جبران می شود و به طور مستقیم در خطرپذیری (ریسک) پروژه سهیم است.

۳- سرمایه پذیر(طرف عمومی): دستگاه های موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون برگزاری مناقصات - مصوب ۱۳۸۳- و اشخاص موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - و اشخاص حقوقی موضوع ماده (۴۰) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) - مصوب ۱۳۹۳-

۴- سرمایه گذار (طرف خصوصی): اشخاص بخش خصوصی و تعاونی ایرانی، اشخاص خارجی و سایر اشخاصی که طبق قوانین و مقررات اجازه سرمایه گذاری دارند.

۵ - شرکت پروژه: شخص حقوقی که طبق قوانین جاری کشور توسط طرف خصوصی منتخب صرفاً برای انعقاد و اجرای قرارداد مشارکت، تأسیس می شود.

۶ - فرآیندارجاع کار: مجموعه اقداماتی که برای انتخاب سرمایه گذار و انعقاد قرارداد، طبق قوانین و مقررات مربوط به مشارکت عمومی - خصوصی صورت می پذیرد.

۷- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: تضمینی که اشخاص، برای اثبات قصد و حداقلی از توان خود، برای شرکت در فرآیند ارجاع کار به نفع سرمایه پذیر می سپارند تا وی آنان را در مراحل بعدی ارجاع کار شرکت دهد.

۸ - تضمین اجرا: تضمینی که سرمایه گذار به منظور اثبات پایبندی به انجام تعهدات اجرای پروژه به سرمایه پذیر ارائه می نماید.

۹- تضمین بهره برداری: تضمینی که سرمایه گذار به منظور اثبات انجام تعهدات خود مطابق با شرح خدمات دوره بهره برداری قرارداد مشارکت در اختیار سرمایه پذیر قرار می دهد.

۱۰- تضمین انتقال: تضمینی که قبل از پایان دوره قرارداد توسط سرمایه گذار/ شرکت پروژه به سرمایه پذیر داده می شود تا سرمایه گذار در زمان انتقال پروژه به سرمایه پذیر مطابق اسناد و مدارک قراردادی نسبت به نوسازی و بازسازی مجدد پروژه جهت بهره برداری مطلوب سرمایه پذیر اقدام نماید.

۱۱- ضمانتنامه: سندی غیرقابل برگشت و عندالمطالبه برای ایفای تعهدات متعهد که شخص ثالثی (ضامن) حسب درخواست متعهد (مضمون عنه) و با رعایت ضوابط مربوط تعهد می کند در سررسید یا شرایط معین مبلغ معینی را بابت موضوع خاصی که مربوط به تعهد اصلی (مضمون عنه) است به ذینفع تعهد اصلی (مضمون له) یا به حواله کرد او بپردازد.

۱۲- اعتبار اسنادی: سند الزام آوری که با تنظیم و مبادله آن، سرمایه پذیر از بانک درخواست می کند تا انجام مراحل پرداخت به سرمایه گذار، در چهارچوب قرارداد پس از تأیید وی تعهد شود.

۱۳- دارایی در معرض خطر: بخشی از اموال یا دارایی های هریک از طرفین قرارداد مشارکت که با اهدافی مانند تکمیل، توسعه، بهره برداری، تبدیل یا فرآوری به صورت امانت، در اختیار و یا در تصرف طرف دیگر و در معرض یا احتمال آسیب ناشی از تعدی یا تفریط طرف مختار یا متصرف قرار می گیرد.

۱۴- هزینه سرمایه گذاری پروژه: مجموع هزینه های ثابت و متغیر احداث یک پروژه در یک دوره زمانی مشخص و هزینه های تأمین مالی.

۱۵- دستگاه مرکزی: دستگاه هایی که وظیفه سیاست گذاری و راهبری واحدهای طرف عمومی تابع را بر عهده دارند، از جمله وزارتخانه ها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و سازمانهای مستقل دولتی که وابسته به وزارتخانه نیستند. تشخیص دستگاه مرکزی بر عهده سازمان است.

۱۶- اوراق مالی اسلامی: اوراق بهادار اسلامی با نام منتشره توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به نیابت از دولت و یا توسط سرمایه پذیر نظیر اوراق مشارکت، انواع صکوک اسلامی (از جمله اجاره، وکالت و منفعت) و اسناد خزانه اسلامی که در چهارچوب عقود اسلامی و به موجب قانون و مقررات مربوط، به قیمت اسمی مشخص برای مدت معین به صورت ریالی یا ارزی منتشر می شود.

۱۷- بیع متقابل (معاملات دو جانبه): مجموعه های از روشهای معاملاتی که به موجب آن سرمایه گذار تعهد مینماید تمام یا بخشی از تسهیلات مالی (نقدی و غیرنقدی) را برای تأمین کالاها و خدمات مورد نیاز، شامل کالاهای سرمایه های یا واسطه های یا مواد اولیه یا خدمات، جهت ایجاد، توسعه، بازسازی و اصلاح واحد تولیدی یا خدماتی در اختیار سرمایه پذیر قرار دهد و بازپرداخت تسهیلات، شامل اصل و هزینه های تبعی آن از محل فروش کالا و خدمات تولیدی سرمایه پذیر دریافت کند.

۱۸- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

ماده - کاربرد تضمین های موضوع این آیین نامه به شرح زیر است:

۱- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار.

۲- تضمین اجرا (احداث/ ساخت/ توسعه/ تجهیز/ تعمیر/ بازسازی).

۳- تضمین بهره برداری.

۴- تضمین مالی مابهازای کمک سرمایه پذیر.

۵ - تضمین انتقال.

ماده ۴- سرمایه گذار به اختیار خود، ترکیبی از تضامین زیر را در چهارچوب این آیین نامه ارائه می کند:

۱- ضمانت نامه بانکی و یا ضمانت نامه های صادره از سوی مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۲- اصل فیش واریزی به حساب سپرده بانکی مجاز دستگاه سرمایه پذیر با رعایت قوانین و مقررات ذریبط.

۳- ضمانت نامه های بیمه ای صادره توسط مؤسسات بیمه گر دارای مجوز لازم از سوی بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای فعالیت و صدور ضمانت نامه.

۴- سفته با امضای صاحبان امضای مجاز (همراه با مهر برای اشخاص حقوقی) معادل هشتاد درصد (۸۰٪) ارزش اسمی آن.

۵ - گواهی خالص مطالبات تأییدشده قراردادها در هر مرحله از سوی دستگاه های اجرایی و ذیحسابان مربوط، برای همان دستگاه اجرایی یا سایر دستگاههای اجرایی تابع دستگاه مرکزی متبوع (مطابق کاربرگ شماره ۵) پیوست این آییننامه).

۶- اوراق مالی اسلامی.

۷- وثیقه ملکی معادل هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) ارزش تعیین شده توسط کارشناس رسمی. (مطابق کاربرگ شماره (۶) پیوست این آییننامه).

۸- ضمانت نامه های صادره توسط صندوق های ضمانت دولتی که به موجب قانون تأسیس شده یا می شوند و صدور ضمانت نامه مورد نظر با اساسنامه آن صندوق مطابقت داشته باشد.

۹- ضمانت نامه های صادره توسط صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی در چهارچوب دستورالعمل اجرایی بند (خ) ماده (۴) آیین نامه تضمین معاملات دولتی.

۱۰- واگذاری حق انتفاع پروژه های مشارکت عمومی - خصوصی در حال بهره برداری با همان دستگاه سرمایه پذیر بر اساس ارزش فعلی جریان درآمدی پروژه (مطابق کاربرگ شماره (۷) پیوست این آییننامه).

۱۱- سهام پذیرفته شده در بورس به نحوی که ارزش سهام پذیرفته شده مذکور در دوره تضمین، مبلغ تضمین را تأمین نماید. (معادل هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) ارزش روز حداقل ارزش ثبت شده در تابلو در سه ماه منتهی به اعلام کتبی سرمایه گذار برای ارایه تضمین مورد نظر).

تبصره - چنانچه ارزش ضمانتنامه این بند در بررسی سالانه (ارزش روز حداقل ارزش ثبت شده در تابلو در سه ماه منتهی به زمان بررسی) به میزان ده درصد (۱۰٪) و بیشتر کاهش یابد، سرمایه گذار متعهد به تأمین میزان ارزش کاهش یافته با رعایت مفاد این آییننامه است. در صورت افزایش به میزان ده درصد (۱۰٪) و بیشتر، در این زمان، با تقاضای کتبی سرمایه گذار میزان سهام مازاد مسترد میگردد.

۱۲- توثیق معادل هشتاد درصد (۸۰٪) ارزش کارشناسی کالا، تجهیزات و تأسیسات احداث شده که امکان بهره برداری از آنها به تشخیص سرمایه پذیر وجود داشته و مالکیت آن در طول و اتمام قرارداد متعلق به سرمایه گذار باشد. (کاربرگ شماره (۹) پیوست این آییننامه)

تبصره - حداکثر شصت درصد (۶۰٪) از هر یک از تضامین این ماده قابل ارایه است. مابقی مبلغ تضمین از سایر موارد تأمین شود.

ماده ۵- تضامین و یا تعهداتی که سرمایه پذیر به سرمایه گذار ارایه می نماید، باید پس از پیش بینی منابع آن با صراحت در اسناد ارجاع کار و قرارداد ذکر گردد. در صورت عدم انجام تعهدات از جانب سرمایه پذیر هرگونه جبران از جمله خسارت مورد نظر در اسناد ارجاع کار و قرارداد به طور شفاف بیان می گردد. در قراردادهای مشارکت، سرمایه پذیر می تواند تعهدات قراردادی از قبیل خرید محصول پروژه، خرید حداقل مشخصی از محصول پروژه (کالا/خدمت)، پرداخت مابه التفاوت بهای محصول در الگوی (مدل) مالی با بهای پرداختی مصرف کننده، پرداخت یارانه سود تسهیلات، کمک مالی دولت در اجرای پروژه را با استفاده از تضامین و گواهی های زیر حسب مورد پوشش دهد:

۱- اعتبار اسنادی گشایش شده و عندالمطالبه، دیداری غیرقابل برگشت تأیید شده ریالی و یا ارزی در چهارچوب مقررات مربوط از جمله ماده (۶۲) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب ۱۳۶۶ - و بند (پ) ماده (۳۴) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور - مصوب ۱۳۹۵ - و قوانین بودجه سنواتی از طریق ابلاغ و تخصیص اعتبار و یا توثیق اوراق خزانه اسلامی توسط سازمان به بانک عامل.

۲- تضمین نامه ارایه شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی در چهارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۰ -، ماده (۶) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۱) - مصوب ۱۳۸۴ - و قوانین بودجه سنواتی حسب مورد در چهارچوب آییننامه نحوه صدور تضمینهای عهده دولت جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویبنامه شماره ۱۰۵۵۶۴/ت/۵۶۱۲۵-هـ مورخ ۱۳۹۸/۸/۲۲.

۳- تضامین صادره از سوی سازمان برنامه و بودجه کشور در چهارچوب بودجه سنواتی و مقررات مربوط.

۴- ارایه گواهی مبنی بر اجازه توثیق حق انتفاع پروژه مورد نظر و اموال آن توسط بالاترین مقام دستگاه سرمایه پذیر که مسئولیت های مقرر در صدر ماده (۵۳) قانون محاسبات عمومی کشور را دارا است با پیشبینی در اسناد ارجاع کار.

۵- ارایه گواهی و تضامین سازمان ها و شرکت های دولتی از جمله شرکت ملی نفت ایران براساس قوانین و مقررات مربوط علاوه بر تضامین مندرج در این ماده برای تعهدات از محل منابع داخلی و برای اخذ تسهیلات از بانکها و مؤسسات اعتباری.

۶- گواهی توثیق درآمدهای آتی دارایی های شرکت های دولتی متناسب با تعهدات قراردادهای مشارکتی با هدف مولد سازی دارایی ها. دستورالعمل اجرایی این بند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آییننامه توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و ابلاغ میشود.

تبصره ۱- همه تضمینها و تعهدهایی که سرمایه پذیر ارایه یا دریافت می کند، اعم از آنچه در این آیین نامه ذکر شده یا در دیگر قوانین و مقررات آمده است باید در اسناد ارجاع کار و سپس در قراردادهای مربوط اعلام و درج شود.

تبصره ۲- کلیه تضامین عهده دولت که در چهارچوب آیین نامه مذکور در بند (۲) این ماده تعهد شده باشند، معتبر هستند. دستگاه مرکزی مکلف است اطلاعات کلیه تعهدات و ضمانت نامه های طرف های عمومی تابع را در قالب جدولی با زمان بندی یک تا پنج، پنج تا ده و بالای ده سال به سازمان ارایه نماید. سازمان موظف است سالانه حداکثر ارزش حال تعهدات قابل ایجاد در پروژه های مشارکتی را تعیین و به دستگاه مرکزی ابلاغ نماید.

ماده ۶- شرایط و نحوه پذیرش تضامین به شرح زیر است:

۱- برای پذیرش گواهی خالص مطالبات تأییدشده قراردادهای، به عنوان تضمین، لازم است کاربرگ تأییدیه طبق کاربرگ شماره (۵) پیوست این آییننامه تکمیل و حسب مورد در ذیحسابی و یا امور مالی کارفرمای مطالبات پرداخت نشده، نگهداری و در حساب ها اعمال شود.

۲- برای پذیرش اوراق مالی اسلامی، دستگاههای اجرایی مکلفند ضمن ارایه مدارک و مستندات مورد نیاز، از طریق شرکت سپردهگذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه حساب وجوه نسبت به توثیق اوراق مالی اسلامی دولت مورد تضمین که نزد سازمان بورس و اوراق بهادار پذیرفته شده است به نفع دستگاه اجرایی اقدام و حسب مورد عملیات حسابداری مربوط را در دفاتر مالی ثبت نمایند. دستگاههای اجرایی میتوانند از طریق شرکت مذکور حسب مورد و به تشخیص خود نسبت به فروش اوراق وثیقهشده معادل مبلغ تضمین و آزادسازی مابقی آن اقدام نمایند.

تبصره - اوراق مالی اسلامی مورد وثیقه به مبلغ هشتاد و پنج درصد (۸۵٪) ارزش معاملاتی روز قبل به عنوان تضمین پذیرفته می شود. ارزش معاملاتی اوراق مالی اسلامی عبارت است از قیمت پایانی معامله که در پایگاه اطلاعاتی شرکت مدیریت فناوری بورس تهران به نشانی (www.tsetmc.com) درج میشود.

۳- هر یک از تضامین موضوع ماده (۴) این آییننامه، به درخواست سرمایه گذار/ شرکت پروژه قابل جابهجایی با یکدیگر می باشند مشروط بر آن که تضمین جایگزین شرایط لازم را در چهارچوب این آیین نامه داشته باشد.

۴- برای تضامینی که سرمایه گذار به سرمایه پذیر ارایه می کند، تضامین مذکور توسط شرکت پروژه و یا سهامداران شرکت پروژه و یا اشخاص سرمایه گذار در پروژه ارایه می گردد. برای تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار، در صورتی که سرمایه گذار بیش از یک شخص باشد، ارایه تضمین به عهده راهبر گروه یا به صورت تجمیع تضامین شرکا می باشد. در صورت عدم انجام تعهدات در فرآیند ارجاع کار یا عدم انجام تعهدات قراردادی، ضبط ضمانت نامه و یا دیگر تضمین های اخذشده بدون توجه به میزان مسئولیت اشخاص یادشده صورت می پذیرد.

۵ - ارایه سفته و توثیق حق انتفاع پروژه های مشارکت عمومی - خصوصی به عنوان تضمین صرفاً در قبال تضمین های مربوط به تعهدات قراردادی (اجراء بهره برداری و انتقال) برای حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) مبلغ تضمین مازاد بر (۲۰) برابر حد نصاب معاملات متوسط مجاز است.

۶ - برای تضمین اموال و دارایی در معرض خطر (تجهیزات و تأسیسات خطر پذیر) که به سرمایه پذیر تحویل می شود، پذیرش سفته و توثیق حق انتفاع پروژه های مشارکت عمومی - خصوصی شامل محدودیت های موضوع بند (۵) این ماده نبوده و به تشخیص سرمایه پذیر و در چهارچوب تهیه شده توسط دستگاه مرکزی مربوط تعیین می شود.

۷- نوع، میزان و شرایط تضامین در فراخوان ها و قراردادهایی که پیش از ابلاغ این آیین نامه در چهارچوب قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی در حال انجام است، مطابق شرایط پیش بینی شده در اسناد، ادامه می یابد.

۸ - دستگاه سرمایه پذیر، پس از محاسبه میزان مبلغ تضمین، شش رقم آخر مبلغ تضمین را صفر در نظر بگیرد.

۹- نحوه پذیرش سهام پذیرفته شده در بورس و فرآیند اجرایی آن در چهارچوب مقررات مربوط که توسط وزارت امور اقتصاد و دارایی ظرف سه ماه ابلاغ می گردد.

۱۰- بابت اموال و دارایی در معرض خطر که در اختیار هریک از طرفین قرار می گیرد، تضمینی حسب مورد به طرف مقابل سپرده می شود. میزان و مواعد مربوط به اخذ، ضبط و آزادسازی آن در اسناد فرآیند ارجاع کار و قرارداد مشخص خواهد شد.

۱۱- در صورت رتبه بندی قانونی دو طرف قرارداد (سرمایه گذار و سرمایه پذیر)، تضمین سپاران دارای بالاترین سطح رتبه بندی، به میزان سی درصد (۳۰٪) از کاهش مبلغ تضمین بهره مند می شوند. دیگر اشخاص دارای اعتبار با رتبه های پایینتر به تناسب از کاهش کمتری برخوردار می شوند. دستورالعمل رتبه بندی توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصاد و دارایی تهیه و ابلاغ میشود.

ماده ۷- در فرآیند ارجاع کار و اجرای قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی، میزان و مبلغ تضامینی که توسط سرمایه گذار یا شرکت پروژه باید سپرده شود، به شرح زیر تعیین می شود:

۱- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: میزان و مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار با پیش بینی در فراخوان با رعایت نرخ های جدول شماره (۱) به شرح زیر محاسبه می گردد. اخذ تمام تضامین به استثنای بندهای (۴)، (۷) و (۱۰) ماده (۴) امکانپذیر است (مطابق کاربرگ شماره (۱) پیوست این آییننامه):

الف - مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در قراردادهایی که شامل یک یا ترکیبی از عملیات ساخت، اجراء، تعمیر، تجهیز، نوسازی بهره برداری و بازسازی باشند، بر اساس برآورد کل سرمایه گذاری (توسط سرمایه پذیر) طبق جدول شماره (۱) محاسبه می شود.

ب - مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار در قراردادهایی که بدون هزینه سرمایه گذاری اولیه به صورت قرارداد مدیریت و بهره برداری واگذار می شوند، به نسبت برآورد هزینه کل دوران بهره برداری طبق جدول شماره (۱) محاسبه می شود، برای قراردادهای بهره برداری بالاتر از پنج سال مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار صرفاً برای پنج سال در محاسبه قرار می گیرد.

تبصره - در قراردادهایی مانند تأمین مالی، تملک، بهره برداری (B.O.O) و خرید خدمت که مبلغ سرمایه گذاری ملاک قرارداد نیست و صرفاً نرخ خدمات یا کالای تولید در قرارداد درج می شود، برآورد سرمایه گذاری توسط سرمایه پذیر مبنای عمل خواهد بود.

۲- مبلغ تضمین اجرا (احداث/ساخت/ تعمیر/ تجهیز/ بازسازی) بر حسب درصدی از مبلغ پیشنهادی سرمایه گذار برای انجام تعهدات وی در طرح/پروژه مطابق جدول شماره (۲) به شرح زیر تعیین می شود. تمام تضامین موضوع ماده (۴) معتبر می باشد (مطابق کاربرگ شماره (۲) پیوست این آییننامه):

الف - قراردادهایی که ساخت، اجرا، تعمیر / تجهیز / بازسازی دارند، مبلغ تضمین دوره اجرا به نسبت هزینه تعهدات سرمایه گذاری دوره (احداث/ساخت) محاسبه می گردد.

ب - پنجاه درصد (۵۰٪) تضمین اجرا (احداث / ساخت / تعمیر/تجهیز/ بازسازی) در مرحله پیشرفت شصت درصدی (۶۰٪) تعهدات اجرایی سرمایه‌گذار (در صورتی که پیشرفت آن مطابق اسناد منضم به پیمان و یا سایر اسناد مرتبط اندازه گیری می شود) پس از تأیید سرمایه پذیر آزاد می شود. در پایان مرحله اجرا، صددرصد (۱۰۰٪) تضمین اجرا پس از تأیید سرمایه پذیر آزاد می شود.

پ - در طرح ها / پروژه هایی که به صورت مرحله ای به بهره برداری می رسد، این تضمین متناسب با مراحل بهره برداری مطابق مفاد قرارداد آزاد می شود.

ت - پس از دریافت تضمین اجرا و قبول انجام تعهدات دوره اجرا توسط سرمایه گذار، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی آزاد می شود.

تبصره - در قراردادهایی مانند تأمین مالی، تملک، بهره برداری (B.O.O) و خرید خدمت که مبلغ سرمایه گذاری ملاک قرارداد نیست و صرفاً نرخ خدمات یا کالای تولید در قرارداد درج می شود، برآورد سرمایه گذاری توسط سرمایه پذیر مبنای عمل خواهد بود.

۳- تضمین بهره برداری: تضمین بهره برداری برای قراردادهای مدیریت و بهره برداری به منظور پایبندی سرمایه گذار در بهره برداری از پروژه در چهارچوب مفاد قرارداد اخذ می شود. برای سایر روشها در صورتی که خدمات بهره‌برداری بر عهده سرمایه‌گذار باشد، سرمایه پذیر باید با پیش بینی موضوع در اسناد فراخوان و قرارداد میزان تضمین بهره برداری را برای صیانت از منابع بخش عمومی تعیین نماید. (مطابق کاربرگ شماره ۸) پیوست این آییننامه)

برای پروژه‌های نیمه‌تمام و پروژه هایی که به صورت مدیریت و بهره برداری بوده و در ابتدای قرارداد، تجهیزات، تأسیسات و اموال سرمایه پذیر جهت تکمیل یا بهره برداری در اختیار سرمایه گذار قرار می گیرد، علاوه بر ضمانت انجام تعهدات قراردادی، لازم است برای دارایی در معرض خطر نسبت به اخذ تضمین انجام تعهدات، معادل برآورد سرمایه پذیر اقدام شود. میزان و نوع تضامین توسط سرمایه‌پذیر در چهارچوب این آیین نامه تعیین شده و در اسناد ارجاع کار منتشر می گردد تا پیش از مرحله انجام کار، علاوه بر ضمانت انجام تعهدات اخذ شود.

۴- تضمین انتقال: به منظور احراز شرایط انتقال پروژه به سرمایه پذیر در چهارچوب قرارداد، تضمین انتقال پیش از پایان دوره بهره برداری انتقال اخذ می گردد (مطابق کاربرگ شماره ۳) پیوست این آییننامه). مبلغ تضمین انتقال و زمان ارایه تضمین به سرمایه پذیر باید به گونه‌ای توسط سرمایه پذیر تعیین شود که در صورت عدم انجام تعهدات قراردادی توسط سرمایه گذار و عدم ارایه تضامین لازم، حق بهره برداری از پروژه از سرمایه گذار سلب شده و خسارت به سرمایه پذیر وارد نیاید.

۵ - مبلغ تضمین انتقال: اخذ تضمین انتقال پیش از پایان دوره بهره برداری و انتقال با پیشبینی میزان و موعد آن در قرارداد انجام می شود. سرمایه گذار موظف است در موعد مقرر نسبت به ارایه تضمین مندرج در ماده (۴) این آییننامه، معادل بیست درصد (۲۰٪) مبلغ هزینه نوسازی و بازسازی پروژه متناسب با شرایط قراردادی به سرمایه پذیر اقدام نماید.

۶ - تضمین مابه ازای کمک مالی سرمایه‌پذیر: برای توجیه پذیری مالی طرح/ پروژه از منظر سرمایه گذار، سرمایه پذیر می تواند جهت اجرای پروژه کمک مالی داشته باشد. در صورتی که سرمایه پذیر بخواهد کمک مالی خود را به عنوان خرید پیش از موعد محصول یا پرداخت پیش از انجام تعهد پروژه به طور مستقیم به سرمایه گذار داشته باشد، نسبت به اخذ تضمین فوق اقدام می نماید. میزان و نحوه پرداخت کمک مالی سرمایه پذیر و تضامین لازم باید در اسناد فرآیند ارجاع کار و شرایط قراردادی پیش بینی شود (مطابق کاربرگ شماره ۴) پیوست این آییننامه).

سرمایه گذار برای دریافت کمک مالی سرمایه پذیر در صورت تحقق موارد ذکرشده معادل کمک مالی سرمایه پذیر که پیش از موعد مانند پیش خرید محصول به وی اعطا شده است نسبت به ارایه هر یک از تضمین‌های مندرج در ماده (۴) این آیین‌نامه به استثنای بند (۴) ماده مذکور اقدام می‌نماید.

پنجاه در صد (۵۰٪) تضمین اخذشده بابت کمک مالی سرمایه پذیر در مرحله پیشرفت فیزیکی پنجاه درصدی (۵۰٪) طرح/پروژه مطابق اسناد منضم به پیمان و یا سایر اسناد مرتبط (در صورتی که پیشرفت آن مطابق اسناد منضم به پیمان و یا سایر اسناد مرتبط اندازه گیری شود) پس از تأیید سرمایه پذیر آزاد می شود. همچنین در مرحله پیشرفت فیزیکی هفتاد و پنج درصدی (۷۵٪) طرح / پروژه برابر هفتاد و پنج درصد (۷۵٪) و در مرحله پیشرفت فیزیکی نود درصدی (۹۰٪) طرح/ پروژه برابر صددرصد (۱۰۰٪) ضمانت‌نامه آزاد می گردد.

ماده ۸ - درخصوص قراردادهای سرمایه گذاری خارجی علاوه بر تضامین موضوع این آیین نامه، وزارت امور اقتصادی و دارایی تضمین های لازم در چهارچوب قانون تشویق و حمایت سرمایه گذاری خارجی - مصوب ۱۳۸۰ - و آییننامه اجرایی آن ارایه می دهد.

ماده ۹- موارد عام در مورد نحوه آزادسازی تضمین ها به شرح زیر است:

۱- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار سرمایه گذار منتخب، پس از آن که وی نخستین قرارداد (اعم از اجرا، بهره برداری یا سایر) را امضا کرده و نیز تضمین قراردادی مربوط را به سرمایه‌پذیر بسپارد، ظرف ده روز کاری آزاد خواهد شد.

۲- پس از تعیین سرمایه گذاران اول و دوم، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار سایر شرکت‌کنندگان، ظرف ده روز کاری مسترد خواهد شد.

۳- در صورت امتناع سرمایه گذار اول از انعقاد قرارداد یا عدم ارایه تضامین لازم، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی ضبط و قرارداد با سرمایه گذار دوم منعقد می گردد. در صورت امتناع نفر دوم یا عدم انعقاد قرارداد، تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار وی نیز ضبط و فرآیند ارجاع کار تجدید می شود.

۴- دستگاه های اجرایی و بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باید از کاربرگ های پیوست این آیین نامه که تأیید شده به مهر دفتر هیأت دولت میباشند، برای تضمین موضوع بندهای (۱)، (۳)، (۵)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۰) و (۱۲) ماده (۴) حسب مورد استفاده کنند. شرایطی که در کاربرگ های یاد شده برای آزادسازی یا ابطال ضمانت های بانکی تعیین شده است برای انواع دیگر تضمین باید رعایت شود.

۵- تضمین معتبر برای شرکت در فرآیند ارجاع کار و تضمین قراردادهای ارزی ریالی، مطابق ضوابط این آیین نامه میباشد. ضمانتنامه بانکی بخش ارزی فقط ضمانت نامه های ارزی بانکی از بانکهای داخلی دارای مجوز یا تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا بانکهای خارجی مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به همان ارز موضوع قرارداد قابل قبول است.

تبصره - اشخاص ایرانی مجازند به جای ضمانت نامه های ارزی، ضمانت نامه ریالی بانکی بر اساس نرخ های موجود در بازار ثانویه تحت نظارت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (زمان تسلیم) ارایه نمایند. لازم است مبلغ ضمانتنامه در هر دوره دوازده ماهه که نرخ تسعیر ارز بیش از ده درصد (۱۰٪) افزایش داشته، بهروز شده و کسری آن تحویل سرمایه پذیر گردد.

۶- آزادسازی تضمین در چهارچوب این آیین نامه و متناسب با پیشرفت مراحل کاری خواهد بود.

ماده ۱۰- سازمان نظارت بر اجرا، تبیین و تفسیر و تهیه دستورالعمل و راهنمای لازم این آیین نامه را بر عهده دارد.

ماده ۱۱- سازمان با همکاری سایر دستگاه های اجرایی و با مشارکت انجمن ها و نمایندگان بخش خصوصی با دریافت بازخوردهای اجرایی آیین نامه نسبت به بازنگری و ارایه پیشنهاد اصلاح آیین نامه به هیأت وزیران اقدام می نماید.

ماده ۱۲- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، برای انجام وظایف به عنوان سرمایه پذیر در صورت داشتن مقررات ویژه قانونی تضمین مشارکت عمومی - خصوصی، از ضوابط ذی ربط خود استفاده می نمایند. در این صورت وجوه حاصل از ضبط ضمانت نامه برای پروژه هایی که سرمایه پذیر آن نهادهای عمومی غیردولتی و دستگاه های عهده دار وظایف عمومی می باشند، به حسابی که توسط مراجع ذیربط سرمایه پذیر مشخص می نمایند، واریز می گردد.

ماده ۱۳- مفاد این آیین نامه مشمول شرایط عمومی، ساختار و الگوی قراردادهای بالادستی نفت و گاز موضوع تصویب نامه شماره ۵۷۲۲۵/۵۳۳۶۷-هـ مورخ ۱۳۹۵/۵/۱۶ و اصلاحات بعدی آن نمیشود.

معاون اول رئیس جمهور - اسحاق جهانگیری

چاپ قانون 